

Trafikförvaltningen
Teknikavdelningen
Tillgångsstyrning och övervakning

SSÄ-INS-0004
2024-08-09
Version 7

Ärende/Dok. id.
SL-2015-0237

Upprättad av:
Oscar Krooni
Granskad av:
Viveca Besev Swing
Fastställd av:
Peter Bianconi

SSÄ INS-0004 Aktiviteter i anslutning till SL:s spåranläggningar

Region Stockholm
Trafikförvaltningen
105 73 Stockholm

Leveransadress:
Lindhagensgatan 100
Godsmottagningen
112 51 Stockholm

Telefon: 08-123 316 00
Fax: 08-123 316 06
registrator.tf@regionstockholm.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.regionstockholm.se

Besök oss: Lindhagensgatan 100. Kommunikationer: Stadshagen/Thorildsplan

Trafikförvaltningen

SSÄ-INS-0004
2024-08-09
Version 7Ärende/Dok. id.
SL-2015-0237Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Datum	Utgåva	Orsak till revidering	Upprättad av
2009-08-19		Utgåva 2. Ersätter föreskriften Fö-I-004. Dokumentet har lagts in i en ny mall och fått en dokumentstyp (instruktion INS-0004). Uppgifterna i dokumentet har uppdaterats.	Viveca Besev Swing
2011-11-23	2.1	Genomgång inför UH2012	Carina Söderblom
2013-06-17	3.0	Rättad och fastställd	Viveca Besev Swing
2014-12-01	4.0	Korrigerat sakfel och anpassat anmälningsprocessen till UH2012 och trafikavtal	Jörgen Niklasson
2019-12-10	5.0	Anpassningar kopplat till nuvarande verksamhet. Utbyte bilaga 1 samt införande av bilaga 3	Viveca Besev Swing
2024-04-15	6.0	Uppdaterad inför UH2024	Oscar Krooni
2024-08-09	7.0	Korrigerat "TF:s spårtidsplanering" till "TF:s spårtidssamordning samt förtydligat utbildningskrav.	Oscar Krooni

Innehåll

1	Dokumentets syfte	4
2	Omfattning.....	4
3	Ansvarsfördelning.....	5
4	Utbildningskrav för entreprenörer	6
5	Process för planering av arbete i spåranläggningen.....	7
6	Förhållningsregler för allokerad tid.....	7
7	Trafikpåverkanskategorier inklusive planeringshorisont	8
8	Samverkan	10
9	Rutiner och instruktioner	10
10	Begrepp och definitioner	11
11	Bilaga 1.....	12

1 Dokumentets syfte

Instruktionen syftar till att beskriva hur aktiviteter i spårområdet ska planeras, kommuniceras, anmälas och godkännas för att aktiviteterna ska utföras enligt lagstiftning och gällande regelverk. Dokumentet beskriver vidare hur beslut och prioriteringar genomförs och vem som ansvarar för vilka aktiviteter.

Instruktionen riktar sig till samtliga parter som medverkar i spårtidsplanering, genomför aktiviteter i spårområdet, och som följer upp resultat. Instruktionen riktar sig även till utförare vars åtgärder, direkt eller indirekt, påverkar eller kan komma att påverka spåransläggningen och/eller dess trafikering. Spårtidsplanering benämns i vissa sammanhang spårplanering.

2 Omfattning

De anläggningar (samtliga spår, tillhörande anläggningsdelar/system och depåer) som omfattas av denna instruktion anges nedan. Trafikområde pendeltågs trafikspår samt uppställningsspår i pendeltågssystemet hanteras av Trafikverket. Trafikförvaltningen förvaltar stationer och depåer.

Tunnelbana

- Tunnelbana grön linje TB 1
- Tunnelbana röd linje TB 2
- Tunnelbana blå linje TB 3

Spårväg

- Nockebybanan NB
- Tvärbanan TvB
- Lidingöbanan LB
- Spårväg city SpvC

Järnväg

- Roslagsbanan RB
- Saltsjöbanan SB

Depåer för pendeltåg

- Depåområde Södertälje
- Depåområde Älvsjö
- Depåområde Bro

3 Ansvarsfördelning

Trafikförvaltningen (TF) ansvarar för SL:s tillgångar, inklusive tilldelning av tider för aktiviteter i spåranläggning, samt spår i depåer. Med det menas att TF optimerar utnyttjande av tillgänglig tid och samtidigt genomförande av aktiviteter i spåranläggningen, på ett säkert sätt.

- TF:s spårtidssamordning ansvarar för mottagning av anmälan om tid för aktivitet i spåranläggningen, samt kommunikation, prioritering, godkännande och beslut gällande tidsallokering enligt tabell 1.
- TF:s spårtidssamordning ansvarar för att följa upp utnyttjandegrad och effektivitet av aktivitet inom tilldelad tid.
- Funktioner inom TF som beställer aktiviteter som berör spåranläggningen, inklusive system som påverkar spåranläggningen, ansvarar för att anmäla åtgärden till TF:s spårtidssamordning.
- TF:s spårtidssamordning ansvarar för att sammanställa kommande natts planerade transporter (lokplanka) till respektive trafikledningscentral.
- TF:s systemförvaltare ansvarar för att, genom samverkan med Entreprenören och TA/Trafikutövaren, säkerställa en god balans avseende resenärspåverkan och effektiv produktionsplanering avseende aktiviteter som sker på trafiktid.
- TF:s grupp trafik- och tekniksäkerhet ansvarar för att vara kravställare avseende trafiksäkerhetsfrågor kopplat till planerade aktiviteter i spårområdet.

Entreprenör som önskar tid för aktivitet i spåranläggningen ansvarar för att

1. upprätta anmälan samt avanmäla planerade spårtider i av TF anvisat system enligt anmälningstider i tabell 1.
2. bedöma behov av tid i spåranläggningen för tänkt aktivitet, samt förutsättningar avseende t ex arbetsfordon, resurser, transporter, uppställning och eventuella konsekvenser för trafiken såsom avstängt spår och hastighetsnedsättningar, kommunikationsinsatser.
3. genomföra produktionsplanering av egen aktivitet, inklusive att säkerställa tillgång till nödvändiga resurser.
4. fordon eller arbetsredskap som ingår i aktiviteten ska rapporteras inför kommande natts arbeten senast kl 16:00 i av TF anvisat system. Uppgifter om förare, eventuell lots, vagnsammansättning och planerad sträcka ska ingå. Förändringar efter kl. 16.00 ska meddelas direkt till TLC senast före utfart från depå eller annan plats där fordonet ska etableras.
5. säkerställa tillgång till senaste revisionen av de styrande regler, rutiner och instruktioner som ligger till grund för planeringsarbetet, se avsnitt 9.

Trafikutövaren ansvarar för att

1. en utpekad funktion med nödvändigt mandat finns hos denne för kontakt med TF:s spårtidssamordning för dialog rörande aktiviteter i spåranläggningen.
2. granska anmälda aktiviteter i anvisat system till TF:s spårtidssamordning. Detta ska dokumenteras i av TF anvisat planeringsverktyg. Eventuella kommentarer eller önskemål om korrigeringar skall kommuniceras omgående, löpande och utan dröjsmål. Vid aktiviteter i spår som innebär begränsning av trafiken ska Trafikutövaren även säkerställa att den planerade trafiklösningen kan genomföras utifrån i planeringsverktyget angivna förutsättningar.
3. bedöma planerade aktiviteter behov av resurser, såväl på berörda trafikledningscentraler som av andra yttre resurser som kan komma att erfordras t.ex. vid enkelspårsdrift utföras.
4. respektive trafikledningscentral beviljar starttillstånd för aktiviteter i spåranläggningen.
5. endast fastställda planerade aktiviteter och akut felavhjälpning med Akut-ID beviljas.
6. trafikledare på trafikledningscentralen dokumenterar/kvitterar samtliga arbeten och rapporterar avvikelser på planerade aktiviteter i avsett planeringsverktyg.
7. samtliga fordonsrörelser (spårgående fordon/arbetsredskap) som sker på TF:s trafikstillstånd dokumenteras av trafikledaren på respektive trafikledningscentral. Dokumentationen baseras på "lokplankan" och uppdateras enligt faktiskt utfall. I dokumentationen ska bland annat framgå uppgifter om förare, vagnsammansättning, planerad sträcka. Om uppgifterna om fordon och/eller dess bemanning behöver förändras på grund av t ex sjukdom eller maskinhaveri, så skall korrekta uppgifter meddelas TLC snarast, dock senast innan utfart från depå.
8. använda av TF anvisat planeringsverktyg, och följa denna instruktion för planerade och akuta aktiviteter samt uppföljning.
9. anmäla egna arbeten i planeringsverktyget till TF:s spårtidssamordning.

4 Utbildningskrav för entreprenörer

Alla parter som ska anmäla aktiviteter i spåranläggning ansvarar för att parten har förkunskapskrav som motsvarar det teoretiska kravet för skydds- och säkerhetsplanerare enligt TF:s säkerstyrning.

Samtliga parter som behöver tillgång till planeringssystemet, som vid dokumentets författande är BEST-A, ska genomgå av TF anvisad utbildning.

5 Process för planering av arbete i spåranläggningen

Anmälan och allokering av tid för aktiviteter i spår ska ske i anvisat digitalt system enligt rutin ”Anmälan om arbete i spåranläggning”. Vid tidpunkten för det här dokumentets uppdatering är verktyget BEST-A.

Bilaga 1 redogör för processen för planering av arbete i spåranläggningen sker, exempelvis anmälningar från entreprenören och TF:s prioritering, tidsallokering, beslut och kommunikation.

6 Förhållningsregler för allokerad tid

1. Tider fastställs i planeringsverktyget, med ökad detaljeringsgrad ju närmre genomförandedatum. Avvikelse från fastställda tider kan förekomma, t.ex. på grund av trafikstörningar.
2. Ekonomiska konsekvenser av eventuella avvikelser hanteras i första hand genom särskilda uppdragsavtal som TF har med vissa entreprenörer. TF har därutöver rätt att besluta huruvida eventuell ersättning ska utgå till förfördelad part i det fall avvikelser orsakade av oaktsamhet, slarv eller underlåtenhet att informera andra berörda om avvikelsen. Ersättning ska i så fall utgå enligt självkostnadsprincip. TF är ensamt beslutande om vem som bär ansvaret.
3. I händelse av att en aktivitet blivit nedprioriterad till följd av en avvikelse kommer TF:s spårtidssamordning att vara behjälplig med att hitta ny tid så snart som möjligt.
4. Aktiviteter inom depåers spårrområde ska också anmälas enligt rutin Anmälan om arbete i spåranläggning.
5. Aktiviteter i spåranläggningen som kan ha negativ påverkan på andra aktiviteter, trafiken eller trafikantflöden på stationer ska planeras och anmälas enligt denna instruktion.
6. Den aktör som har tilldelats tid för aktivitet i spåranläggningen ansvarar för att tilldelad tid utnyttjas effektivt. Om tilldelad tid inte kommer kunna utnyttjas, ska aktören underrätta TF:s spårtidssamordning om detta, samt anledning enligt tabell 1.
7. Avanmälan av tid för aktivitet i spår ska ske så tidigt som möjligt, dock senast enligt tabell 1. TF har rätt att debitera en avgift för sen eller ogiltig avanmälan av tilldelad tid, eller för spårtid som inte utnyttjats effektivt.
8. Genom att använda TF:s planeringsverktyg för anmälan av tid i spår accepteras villkoren för avbokning enligt tabell 1 och INS 0004 i övrigt.

6.1 Sammanställning, prioritering och produktion

TF:s spårtidssamordning granskar anmälda aktiviteter i planeringsverktyget. De har anmälts av TF:s beställande verksamheter, entreprenörer eller andra intressenter som önskar tid för aktivitet i spåranläggningen. TF:s

spårtidssamordning stämmer av arbeten med kortare planeringshorisont med arbeten som är inplanerade längre fram i tiden, prioriterar, sammanställer och allokerar tider för aktiviteter i spåranläggningen. TF:s spårtidssamordning prioriterar och fastställer tidsallokering enligt nedan:

1. Säkerhetspåverkande aktivitet och/eller annan stor trafikpåverkan.
2. Föranmälda trafikpåverkande aktiviteter.
3. Övriga anmälda aktiviteter.

Vid intressekonflikt, behov av prioritering och/eller eskalering har trafikförvaltningens systemförvaltare mandat och ansvar att skyndsamt och utan onödigt dröjsmål besluta i frågan. Berörda teknikförvaltare ska normalt medverka. Systemförvaltaren kan vid behov samråda med andra, exempelvis berörda intressenter och sakkunniga, för att fatta ett beslut.

6.2 Avvikelse från fastställda spårtider eller akuta arbeten

Akuta arbeten/aktiviteter som måste utföras efter kontorstid medges tillträde till anläggningen genom att Trafikförvaltningens driftcentral tilldelar ett Akut-ID. Avvikelser från spårarbetsplanen är:

- akut felavhjälpning, sådant fel i anläggningen att åtgärd måste ske omgående för att säkerställa personsäkerhet, trafiksäkerhet, teknisksäkerhet etc, med stopp i trafiken som resultat.
- fel i anläggningen som kan åtgärdas temporärt under trafiktid med viss påverkan på passagerartrafiken men måste åtgärdas kommande natt för att morgontrafiken ska kunna starta normalt.

Observera att klottersanering inte klassas som akut felavhjälpning men ska beredas tid i spår inom 24 timmar. Ansökan om tid ska göras i BEST-A av utförande entreprenör.

7 Trafikpåverkanskategorier inklusive planeringshorisont

Tabellen nedan avser vägledande handläggningstider inför genomförande av planerad aktivitet. När flera närliggande aktiviteter planeras pågå samtidigt ökar komplexiteten och därmed ökad risk för påverkan på trafik och resenär, vilket kan kräva längre framförhållning än vad som anges i tabell 1. Geografisk placering är dessutom väsentlig, eftersom olika delar av anläggningen i varierande grad är kritisk för trafik och resenärflöden.

Nr	Konsekvenser till följd av aktiviteter i spåranläggningen	Trafik-tid	Trafikfri tid	Trafik- och resenärspåverkan	Ersättnings- trafik	Anmäld senast i verktyg	Fastställs senast	Avanmäls senast
1	Förutsätter större avstängning av båda spåren under längre varaktighet eller på kritisk plats i systemet.	Ja	Ja	Större förändringar av tidtabellen under längre varaktighet. Stor resenärspåverkan genom tex minskad turtäthet, förlängda restider, extra byten, ersättningstrafik.	Ja/Nej	18 mån	12 mån	10 mån
2	Förutsätter avstängning av ett eller flera spår (eller stängning av station) under helg- eller veckoavstängning.	Ja	Ja	Större förändringar av tidtabellen med kortare varaktighet. Stor resenärspåverkan genom tex minskad turtäthet, förlängda restider, extra byten, ersättningstrafik.	Ja/Nej	9 mån	6 mån	5 mån
3	Förutsätter avstängning av ett spår med möjlighet till enkelspårstrafik utmed avstängd sträcka.	Ja	Nej	Förändring av tidtabellen. Medelstor påverkan på resenär genom tex minskad turtäthet, förlängda restider, extra byten.	Nej	6 mån	3 mån	2 mån
4	Förutsätter avstängning av ett spår med möjlighet till enkelspårstrafik utmed avstängd sträcka under lågtrafik.	Ja	Nej	Mindre förändring av tidtabellen. Mindre påverkan på resenär genom minskad turtäthet under lågtrafik.	Nej	3 mån	2 mån	1 mån
5	Förutsätter avstängning av ett spår med möjlighet att bedriva enkelspårstrafik utmed avstängd sträcka som medger ordinarie turtäthet.	20.00-	Nej	Ingen eller mindre förändring av tidtabellen. Påverkan på resenär genom enstaka inställda avgångar och/eller mindre förseningar.	Nej	3 mån	2 mån	1 mån
6	Förutsätter att transporter kan passera arbetsplatsen (Trafikätgård B)	20.00-	Ja	Nej	Nej	15 helgfria veckodagar	10 helgfria veckodagar	5 helgfria veckodagar
7	Övriga former av planerade arbeten	Nej	Ja	Nej	Nej	10 helgfria veckodagar	5 helgfria veckodagar	5 helgfria veckodagar

Trafikförvaltningen

 SSÄ-INS-0004
 2024-08-09
 Version 7

 Ärende/Dok. id.
 SL-2015-0237

 Infosäk. klass
 K1 (Öppen)

8	Klottersanering	Nej	Ja	Nej	Nej	Snarast efter upptäckt	-	När det sker
9	Akuta planerade arbeten	Ja	Ja	Situations-beroende	Situations-beroende	13.00 samma dag	-	13.00 samma dag
10	Akut felavhjälpning av trafikpåverkande fel	Ja	Ja	Situations-beroende	Situations-beroende	När det sker	-	När det sker

Tabell 1: Trafikpåverkanskategorier inklusive planeringshorisont.

8 Samverkan

Som del i en planering av främst större arbeten, som kan kräva avstängningar och/eller resultera i större påverkan på trafiken, krävs samverkan mellan trafikförvaltningen, trafikoperatören och aktörer som önskar tid för aktivitet i spår kan bli berörda av ett arbete. TF kallar till möten, och trafikoperatör och berörda entreprenörer behöver säkerställa att de har en resurs med rätt kompetens för att bidra på möten, granska, bedöma genomförbarhet och godkänna föreslagna arbeten åt respektive part.

9 Rutiner och instruktioner

9.1 Anmälan om aktivitet i spåranläggning

Anmälan fyller flera funktioner. Ansökande part ska ange den information som krävs för att TF:s spårtidssamordning ska kunna utvärdera att den som ansöker om tid gjort nödvändiga förberedelser. Informationen anges i av Trafikförvaltningen angivet system. En ofullständig anmälan nekas i samband med fastställande av tider enligt denna instruktion.

9.2 Instruktioner

- SL Trafiksäkerhetsinstruktion för Tub, Jvg och SPV inkl. TRIM-meddelanden
 - SÄK-0465 Trafikutövning på SL tillstånd
 - SÄK-0002 Godkännande av spårgående fordon
 - SÄK-0139, 138, 137 Elsäkerhetsföreskrifter för arbete på eller nära strömskaneanläggning
 - SÄK-0409 Förutsättningar för att utföra arbete på spårrområde och inom säkerhetszon på SLs spåranläggningar
 - SÄK-0466 Hantering av olyckor och tillbud i TF:s spårverksamhet
- Ovanstående dokument ska uppdateras för att stämma överens med INSO04.

10 Begrepp och definitioner

Begrepp	Definition i dokumentet
Aktivitet	Begreppet åsyftar alla aktiviteter. Används istället för <i>teknik och produktionspåverkande aktiviteter</i> eller <i>arbeten</i> eftersom det är ett bredare begrepp, som fångar t.ex. besök i spår.
BEST-A	Det administrativa planeringsverktyg som vid dokumentets upprättande används för spårarbetsplaneringen.
Hög- och lågtrafik	Trafikturer under perioden kl. 6:00–9:00 samt 15:30–19:00 på dagtyperna M-To och F (definierat utifrån tågens passagetid vid T-Centralen) benämns högtrafik. Övriga Avgångar definieras som lågtrafik.
Produktionsplanering	Planering inklusive resurssättning av aktiviteter i spår som entreprenören ansvarar för, med lång och kort tidshorisont.
Samordning	Med samordning avses att optimera inkommen produktionsplanering med hänsyn till balans mellan effektivitet i arbete och konsekvenser på trafik och resenärs.
Spåranläggning	Begreppet används istället för <i>spårmiljö</i> . Till spåranläggningar hör spår och de övriga fasta anordningar som behövs för spårens bestånd, drift eller brukande, signal- och säkerhetsanläggningar i övrigt, trafikledningsanläggningar samt anordningar för elförsörjning av trafiken.
Spårdisposition	Sammanhängande anordning som omfattar flera arbeten och/eller färder. För samordning av de olika anordningarna svarar en huvudtillsyningsman.
Trafikfri tid	Är den tid när den normalt turlistebundna trafiken upphört. Tidpunkten för den trafikfria tiden infaller varierar beroende på var i anläggningen som arbetet ska utföras. Trafikfri tid infaller under natt mot vardag.
Trafiktid	Är den tid då turlistebunden passagerartrafik bedrivs på banan.
Trafikutövare	Begreppet används istället för trafikoperatör.

11 Bilaga 1

